

**Openingswoord door Ihno Dragt, directeur-conservator van
de stichting Musea Noardeast Fryslân (musea in Dokkum en Moddergat)
Ter gelegenheid van de expositie van de Foudgumse School in Museum
Möhlmann te Appingedam, 29 juli 2017**

Voor wie het nog niet wist: Peter van Houten kwam met zijn echtgenote Dinie Goedhart begin jaren 80 naar Foudgum. Net als vele Randstedelijke kunstenaars vóór hem die gemerkt hadden dat het in Friesland goed toeven was, waarbij vooral de rust en ruimte van het landschap maar ook grote, betaalbare ateliers de aantrekkingskracht vormden.

Ook ikzelf kwam in die tijd vanuit Groningen naar Dokkum voor een deeltijdbaan bij het cultuurhistorisch museum van dat stadje en het visserijmuseum in Moddergat aan de noordkust. En meteen al leerde ik het echtpaar kennen en werkte met hen samen.

Zo zaten wij samen vanaf 1984 drie jaar in het bestuur van de Stichting Kunstlicht, een stichting ter bevordering van hedendaagse kunstbeoefening in Noordoost Friesland. Want met het kunstzinnige klimaat was het daar behoorlijk droevig gesteld. Wij organiseerden allerlei aardige dingen, zoals schilderijen in de openbare ruimte, kunstroutes, een straatfestival e.d. Dankzij mijn contacten was er bijvoorbeeld ook een uitwisseling met een galerie in Italië. Ik zie me nog met m'n bestel-eend die kant uit tuffen, in de tweede versnelling over de Alpen want door de tunnels was te duur. Maar dit alles was een kort leven beschoren. Het hielp niet dat bestuurslid en Dokkumer galeriehouder Jan Dekker in 1985 met zijn galerie moest stoppen en de organisatie van een popfestival in 1986, dat door de burgemeester werd afgebroken wegens klachten over drankmisbruik, betekende het begin van het einde van het jaarlijkse kunstfestival.

Maar Peter en Dinie zijn doorzetters. Zij met haar activiteiten als muziekpedagoge en blokfluitdocent aan de stichting Flauto Nuovo waar uiteindelijk een topopleiding voor blokfluitisten uit voortkwam. En sinds enige jaren dus een academie voor figuratieve kunst waarbij Peter als schilder centraal staat, maar die zonder de drijvende kracht en het organisatietalent van Dinie niet had kunnen ontstaan.

De eerste presentatie met werk van studenten, onder wie de eerste afgestudeerden, was in 2013 in 'mijn' museum in Dokkum: ik stelde voor die gelegenheid een boekje samen. In het voorwoord daarvan sprak ik de hoop uit, dat de nieuw opgerichte, **kleinste en noordelijkste**

academie voor figuratieve schilderkunst een blijvend succes zou worden. Vandaag mogen we constateren, dat Peter en Dinie, samen met hun docenten en studenten de verwachtingen waar gemaakt hebben: alle hulde daarvoor. Ik ben maar zo onbescheiden als ik spreek namens heel Noordoost Friesland dat we trots zijn op wat zij bereikt hebben voor het culturele klimaat daar. Echt fantastisch. De naam is, zag ik, inmiddels wel veranderd in ***kleinste en noordelijkste academie voor de nieuwe schilderkunst***. Zij biedt een basisopleiding van drie jaar gevolgd door een masteropleiding van twee jaar.

Peter vertelde in een interview dat de Rijksacademie voor Beelden Kunsten in Amsterdam, waar hij zijn opleiding kreeg, eind jaren 60 het roer volledig omgooide. Dat wil zeggen dat er veel minder aandacht kwam voor de traditionele schildertechnieken.

Zelf kan ik me herinneren dat die nieuwe benadering van lesgeven begin jaren 70 ook in Groningen post vatte. Ik studeerde toen kunstgeschiedenis bij Henk van Os en Wim Beeren en in de avonduren kon je dan heel makkelijk lessen volgen aan de Academie Minerva. Ik heb zo wat lessen gevolgd in modeltekenen en het maken van etsen, litho's en dergelijke. Daar leerde ik toen onder andere mijn leeftijdgenoot Jan Worst kennen. Ik herinner me nog goed hoe hij klaagde dat zijn voorliefde voor het figuratieve en het degelijke, traditionele metier bepaald niet op prijs werden gesteld bij zijn toelating. En dat - in zijn ogen - lanterfanter die maar wat aanknoeiden maar mooie praatjes hadden, hoge waardering scoorden bij de docenten.

Jan Worst heeft er, achteraf gezien, in materieel opzicht bepaald niet slecht aan gedaan om tegen de stroom in vast te blijven houden aan zijn voorliefde voor het figuratieve met als basis daarvan goed vakmanschap. Hij is nu een kunstenaar wiens werk internationaal schijnt te verkopen met prijzen tussen de 50.000 en 150.000 euro! (uitroepteken). Ik heb nog een tekening van hem uit zijn vroege periode, moet ik toch eens opzoeken, dacht ik toen ik dat las. Maar dat terzijde.

Zijn succes is het succes van de figuratieve schilderkunst. Dat blijkt ook uit het welslagen van de riskante onderneming om in noordoost Friesland een academie daarvoor op te richten. Al is het daar veeleer - of moet ik zeggen: hoofdzakelijk - een expressionistisch figuratieve kunst die gedoceed wordt dan het bijna fotorealistische werk van Jan Worst. Figuratieve kunst is als de liefde: she comes in many forms. Deze academie richt zich op vakstudenten die hun kennis en vaardigheden willen verdiepen en verfijnen. Om die te trekken, moet er

goed onderwijs zijn en dus goede docenten. Ik denk dat - behalve de keus voor een nadruk op het figuratieve, juist ook dat bepalend is geweest voor het succes van de Foudgumse School. En natuurlijk aan de persoonlijkheid van Peter en niet te vergeten van Dinie.

Ik kom aan het eind van mijn openingswoord en kan het daarbij niet nalaten nog twee oeroude Chinese wijsheden, maar misschien is het ook wel tegeltjeswijsheid, te citeren over leermeesters.

De eerste is:

*De beste leermeesters zijn zij, die je laten zien waar je moet **kijken**, maar niet vertellen wat je moet **zien**.*

De tweede wijsheid, of eigenlijk meer een soort kwalificatie, is de volgende:

*De middelmatige leraar **vertelt**;*

*De goede leraar **verklaart**;*

*De nog betere leraar **demonstreert**;*

*Maar de beste, echt grote leraar **inspireert**.*

Ik wens iedereen veel succes toe en hoop nog veel werk van jullie te mogen zien dat de toeschouwer inspireert, intrigeert of raakt. En natuurlijk hen ertoe aanzet dat werk aan te kopen.

En verklaar hierbij deze tentoonstelling voor geopend.